

Spis treści

Wstęp	7
Wprowadzenie do tematyki książki	7
Stan badań	9
Teza i cele pracy	13
Metodologia badań	15
Uwagi terminologiczne	17
Struktura pracy	20
Podziękowania	22
1. Zielona droga otwartej nauki w Europie w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku	23
1.1. Działania instytucji Unii Europejskiej	25
1.2. Instrumenty finansowe Unii Europejskiej	32
1.3. Europejska przestrzeń badawcza	34
1.4. Platforma polityki na rzecz otwartej nauki	38
1.5. Europejska chmura dla otwartej nauki	39
1.6. Działania wybranych organizacji o zasięgu międzynarodowym	40
1.7. Sieć europejskich uczelni	42
1.8. Podsumowanie rozdziału	44
2. Zielona droga w polskim ruchu otwartej nauki	45
2.1. Działania instytucji polskiego środowiska naukowego na rzecz otwartej nauki	45
2.2. Postanowienia polityk otwartego dostępu w polskich uczelniach	46
2.3. Polskie podmioty finansujące badania	54
2.4. Aktywność środowiska bibliotekarskiego w rozpowszechnianiu wiedzy o otwartej nauce i powstających repozytoriach	54
2.5. Rozwój akademickich repozytoriów instytucjonalnych w Polsce w drugiej dekadzie XXI w.	56
2.5.1. Klasyczne repozytoria	57
2.5.2. Repozytorium pod nazwą biblioteka cyfrowa	58
2.5.3. Repozytorium jako kolekcje w bibliotekach cyfrowych	58
2.5.4. Bazy wiedzy	63
2.5.5. Kolekcje rozpraw doktorskich w innych bazach	65
2.5.6. Plany wdrożenia innych akademickich systemów repozytoryjnych	66
2.6. Podsumowanie rozdziału	70

3.	Konstruowanie modelu oceny polskich repozytoriów instytucjonalnych w kontekście otwartej nauki	71
3.1.	Rozumienie pojęcia ‘model’	71
3.1.1.	Modele w bibliologii i informatologii	75
3.1.2.	Modele organizacyjne	81
3.2.	Modele oceny – na podstawie wybranych standardów międzynarodowych	86
3.2.1.	OAIS (ang. <i>Open Archival Information System</i>)	87
3.2.2.	Audit and Certification of Trustworthy Digital Repositories: Recommended Practice (norma ISO 16363)	88
3.2.3.	Deutsche Initiative für Netzwerkinformation (DINI)	97
3.2.4.	Wytyczne OpenAIRE	102
3.2.5.	Modele oceny konstruowane przez indywidualnych badaczy	105
3.3.	Autorski model oceny otwartości polskich akademickich repozytoriów instytucjonalnych	109
3.4.	Podsumowanie rozdziału	114
4.	Ocena merytoryczna otwartości polskich akademickich repozytoriów instytucjonalnych	115
4.1.	Polityka funkcjonowania repozytorium	115
4.1.1.	Główne zadania repozytoriów	116
4.1.2.	Podstawy prawne repozytoriów	124
4.1.3.	Podsumowanie rozdziału	129
4.2.	Poziomy otwartości zasobów repozytoriów	129
4.2.1.	Poziom otwartości w świetle zapisów aktów prawnych i stron informacyjnych badanych systemów repozytoryjnych	131
4.2.2.	Rzeczywisty poziom otwartości publikacji zamieszczanych w badanych repozytoriach	132
4.2.3.	Podsumowanie rozdziału	159
4.3.	Widoczność w wynikach wyszukiwarek naukowych i uniwersalnych	160
4.3.1.	Wyszukiwanie za pomocą komend ‘site’ i ‘filetype’	161
4.3.2.	Wyszukiwanie tytułów i fragmentów zaindeksowanych w narzędziach agregujących treści naukowe i uniwersalne	167
4.3.3.	Podsumowanie rozdziału	171
	Zakończenie – dyskusja wyników i wnioski z badań	173
	Spis literatury	180
	Źródła	180
	Opracowania	188

Spis tabel, rysunków, wykresów, zrzutów ekranowych	207
Spis tabel	207
Spis rysunków	208
Spis wykresów	208
Spis zrzutów ekranowych	208
Aneksy	211
Aneks 1. Wykaz publicznych uczelni akademickich w podziale według typu uczelni podlegających nadzorowi ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego	211
Aneks 2. Wykaz skrótów zastosowanych w pracy dla nazw uczelni i repozytoriów	213
Aneks 3. Wydarzenia towarzyszące tygodniom otwartego dostępu w Polsce	217
Aneks 4. Wydarzenia towarzyszące tygodniom otwartego dostępu w Polsce – w świetle odpowiedzi podanych w ankietach	226
Aneks 5. Stan wdrażania instytucjonalnych systemów repozytoryjnych w polskich uczelniach państwowych nadzorowanych przez MNiSW (dane aktualizowane w okresie 15.05-30.09.2020)	229
Aneks 6. Uczelniane akty prawne powołujące i określające funkcjonowanie repozytoriów polskich uczelni państwowych nadzorowanych przez MNiSW	232
Aneks 7. Uczelniane akty prawne mające wpływ na funkcjonowanie repozytoriów polskich uczelni państwowych nadzorowanych przez MNiSW	240
Aneks 8. Uczelniane akty prawne wprowadzające instytucjonalną politykę otwartości w polskich uczelniach państwowych nadzorowanych przez MNiSW	242
Aneks 9. Akty prawne prezentujące działania uczelni na rzecz przyjęcia Polityki Otwartego Dostępu	244
Aneks 10. Ustandaryzowane pytania zastosowane w ankiecie	245
Aneks 11. Terminarz uzyskania ostatecznych wyników w badaniu poziomu otwartości repozytoriów polskich uczelni państwowych nadzorowanych przez MNiSW	247
Aneks 12. Badanie widoczności uniwersyteckich zasobów repozytoryjnych w wynikach wyszukiwarek naukowych i uniwersalnych oraz narzędzia agregującego (OpenAIRE)	248